

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Івано-Франківський фаховий коледж
Циклова комісія дисциплін професійної та практичної підготовки
спеціальності «Початкова освіта»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи психології»

Освітня програма «Дизайн»

Спеціальність **022** «Дизайн»

Галузь знань **02** «Культура і мистецтво»

Затверджено на засіданні циклової комісії
дисциплін професійної та практичної підготовки
спеціальності «Початкова освіта»

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Загальна психологія»
Рівень вищої освіти	початковий (короткий цикл)
Викладач (-і)	Гоцуляк Катерина Іванівна
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	hanna.maksymchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекційні та практичні заняття
Обсяг дисципліни	90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	понеділок, 18:00
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна "Основи психології" належить до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки. Курс психології у педагогічному навчальному закладі будується у відповідності із загальними педагогічними завданнями, які поставлені перед сучасними ланками освіти.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета вивчення курсу - оволодіння студентами знаннями про психіку людини, її особливостями та закономірностями.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опанування студентами системою психологічних знань про загальні закономірності, механізми виникнення та функціонування психічних явищ як теоретичної основи для підготовки вихователя дошкільного закладу; - набуття умінь використовувати набуті знання при вивченні інших навчальних дисциплін, у процесі дослідницької та практичної роботи, самопізнанні та самовихованні; - засвоєння знань та набуття умінь організації конкретного психологічного дослідження, використання методик вивчення психічних явищ. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
Загальні компетентності	
<p>КЗ-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.</p> <p>КЗ-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p> <p>КЗ-3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності вчителя початкових класів. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.</p> <p>КЗ-4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.</p> <p>КЗ-6. Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).</p>	

КЗ-7. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

КЗ-8. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

КЗ-11. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

КЗ-12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК-1. Здатність вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу професійну літературу, подану в паперовій та електронній формах.

СК-2. Здатність дотримуватися вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.

СК-12. Здатність до відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому просторі.

СК-13. Здатність до надання батькам (особам, що їх замінюють) порад і рекомендацій щодо підтримки навчальної діяльності учня за межами закладу освіти.

СК-15. Здатність до координації взаємодії із зацікавленими особами для гармонійного розвитку учнів.

СК-16. Здатність до створення безпечних та психологічно комфортних умов освітнього процесу.

СК-17. Здатність до створення здоров'язбережувального освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий і духовний розвиток учнів.

СК-20. Здатність до врахування при створенні освітнього середовища індивідуальних потреб учнів, в тому числі обдарованих дітей, дітей, які мають особливі освітні потреби.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
практичні	20
самостійна робота	54

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	022 Дизайн	2	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Вступ до загальної психології Предмет і завдання загальної психології. Етапи розвитку психології як науки. Методологічні основи психології. Галузі психологічної науки. Міжпредметні зв'язки психології з іншими науками.	лекційне , практичне	[1 – 10; + додаткова література та інформаційні ресурси]	Загальна психологія як наука. Відмінності життєвої психології від наукової. Фундаментальні проблеми та напрямки загальної психології (2 год.)	5	згідно розкладу
Мозок і психіка Загальні відомості про будову нервової системи людини. Мозок як орган психіки. Кора півкуль головного мозку, її будова і функції. Рефлекторна діяльність мозку. Нервові процеси в корі великих півкуль головного мозку та їх динаміка. Сигнальні системи у роботі кори півкуль головного мозку.	лекційне , практичне	[1 – 10; + додаткова література та інформаційні ресурси]	Мозок і психіка. Системність у роботі кори півкуль головного мозку (2 год.)	5	згідно розкладу
Розвиток психіки і свідомості Розвиток психічного відображення у тварин. Механізми відображувальної діяльності на різних стадіях розвитку психіки. Відмінності психіки людей і тварин. Свідомість та її структура. Свідоме й несвідоме в психічній діяльності людини.	лекційне , практичне	[1 – 10; + додаткова література та інформаційні ресурси]	Розвиток психіки і свідомості. Самосвідомість (2 год.)	5	згідно розкладу
Психологія особистості. Соціальні групи Загальне поняття про особистість. Структура особистості. Біологічна, суспільна і духовна природа особистості. Розвиток і формування особистості. Особистість і група.	лекційне , практичне	[1 – 10; + додаткова література та інформаційні ресурси]	Психологія особистості, соціальні групи (4 год.)	5	згідно розкладу
Індивідуально-психологічні особливості особистості Психологічна характеристика типів темпераменту.	лекційне , практичне	[1 – 10; + додаткова література та інформаційні ресурси]	Індивідуально-психологічні особливості особистості (8 год.)	5	згідно розкладу

Фізіологічні основи темпераменту. Психологічна характеристика сангвініка, холерика, меланхоліка та флегматика. Поняття про здібності та задатки. Види здібностей. Характер. Акцентуації характеру.		ра та інформ . ресурс и]	год.)		
Психологічна характеристика діяльності Поняття про діяльність та її структуру. Поняття про потреби та мотиви. Види діяльності, їх характеристика. Поняття про уміння і навички. Звички як стійкі способи дій людини.	лекційне , практичне	[1 – 10; + додаткова л-ра та інформ . ресурс и]	Психологічна характеристика діяльності. Поняття про спілкування. Засоби, функції, різновиди спілкування (6 год.)	5	згідно розкладу
Пізнавальні психічні процеси: увага, відчуття, сприймання Загальна характеристика пізнавальних процесів. Поняття про увагу та її фізіологічні основи. Види уваги, їх психологічна характеристика та властивості. Поняття про відчуття. Природа відчуттів людини. Види відчуттів. Поняття про сприймання та його фізіологічні основи. Види сприймання. Основні властивості сприймання.	лекційне , практичне	[1 – 10; + додаткова л-ра та інформ . ресурс и]	Пізнавальні психічні процеси: увага, відчуття, сприймання. Виховання уваги та спостережливості (8 год.)	5	згідно розкладу
Пізнавальні психічні процеси: пам'ять, мислення, уява Пам'ять. Поняття про пам'ять, фізіологічні основи пам'яті. Види пам'яті, їх характеристика. Процеси пам'яті. Індивідуальні особливості пам'яті. Мислення. Поняття про мислення. Єдність мислення і мови. Операції мислення. Форми мислення. Різновиди мислення. Індивідуальні особливості мислення. Поняття про уяву. Різновиди уяви.	лекційне , практичне	[1 – 10; + додаткова л-ра та інформ . ресурс и]	Пізнавальні психічні процеси: пам'ять, мислення, уява. Умови успішного запам'ятовування. Виховання пам'яті. Розвиток уяви (8 год.)	5	згідно розкладу
Емоційно-вольові психічні процеси	лекційне ,	[1 – 10; +	Емоційно-вольові психічні	5	згідно розкладу

Поняття про емоції і почуття. Фізіологічні основи емоцій і почуттів. Форми переживання емоцій і почуттів. Вищі почуття. Поняття про волю. Вольова дія. Вольові якості особистості.	практичне	дода-ток овал-ра та інформ-ресурси]	процеси. Виховання і самовиховання волі (6 год.)		
Спілкування Поняття про спілкування та комунікацію. Види спілкування. Правила, функції та форми спілкування. Етапи спілкування. Вербальні та невербальні засоби спілкування.	практичне	[1 – 10; + дода-ток овал-ра та інформ-ресурси]	Спілкування (8год.)	5	згідно розкладу

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані у закладі освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних занять та при виконанні завдань для самостійної роботи.

7. Політика курсу

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу. При виставленні підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на аудиторних заняттях, активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків. Студент, який не виконав перераховані умови до заліку не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).

8. Рекомендована література

Базова:

1. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник /для студ. психол. і педагог. спец. - 2-ге вид., випр. і доп. / М. Й. Варій. – К. : ЦУЛ, 2007. – 968 с.
2. Дрозденко К. С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник / К. С. Дрозденко. – К. : Професіонал, 2004. – 304 с.
3. Загальна психологія: Практикум: Навч. посіб./ В. В. Волошина, Л. В. Долинська, С. О. Ставицька, О. В. Темрук. – К. : Каравела, 2005. – 280 с.
4. Корольчук М. С. Психологія: Схеми, опорні конспекти, методики : навч. посіб./ за заг. ред. М.С.Корольчука. / Микола Степанович Корольчук. – К. : Ельга; Ніка-Центр, 2009. – 320 с.
5. Макарова Л. Л. Загальна психологія: методичні розробки семінарських занять: Навч. посібник. / Л. Л. Макарова, В. М. Синельников. – К. : ЦУЛ, 2005. – 200 с.
6. Максименко С. Д. Загальна психологія: Навч. посіб.- 2-е вид., стереотип. / С. Д. Максименко. – К. : МАУП, 2001. – 256 с.
7. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навч. посіб. - 5-те вид., стер. / П. А. М'ясоїд. – К. : Вища школа, 2006. – 487 с.

8. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навч. посібник.- 3-є вид., випр. / П. А. М'ясоїд. – К. : Вища шк., 2004. – 487 с.
9. Цимбалюк І.М., Яницька О.Ю. Загальна психологія. — К.: ВД Професіонал, 2004. - 304 с.
10. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія. Як допомогти собі та іншим: Курс лекцій / Т. Ф. Цигульська. – К. : Наукова думка, 2000. – 190 с.

Допоміжна

1. Большая психологическая энциклопедия. — М.: Знание, 2007. - 544 с.
2. Введение в психологию / Под общ. ред. проф. А.В. Петровского. — М.: Академия, 1996. - 496 с.
3. Волошина В.В., Долинська Л.В., Савицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум: Навч. посібник. — К.: Каравела, 2005. - 280 с.
4. Гамезо М.В., Домашенко И.А. Атлас по психологии: Информ. — метод. пособие к курсу «Психология человека». — М.: Педагогическое общество России, 2001. — С. 135–158.
5. Грановская Р. Элементы практической психологии. — СПб.: Речь, 2003. — С. 319–355.
6. Збірник завдань із загальної психології / За ред. проф. В.С. Мерліна. — К.: Вища школа, 1977. - 231 с.
7. Короткий психологічний словник / За ред. проф. В.І. Войтко. — К.: Вища школа, 1976. - 191 с.
8. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення: Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. — К.: «ЕксОб», 2000. - 304 с.
9. Пашукова Т.І., Допіра А.І., Дьяконов Г.В. Практикум із загальної психології. — К.: Т-во «Знання», КОО, 2006. — С. 114–122.
10. Психологія / Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук. — К.: Либідь, 2003. — С. 15–49.
11. Психологія. Тести. Роздатковий матеріал: Виявлення творчих здібностей дітей (тест П. Торренса) / Упоряд. Т. Шаповал, Т. Гончаренко. — К.: Вид. дім «Шкіл. Світ»: Вид. Л. Галіцина, 2005. - 128 с.
12. Психологія: конспект лекцій для студентів: Метод. посіб. / Мартинюк І.А., Полозенко О.В., Стахневич В.І. та ін. — К.: НАУ, 2006. - 80 с.
13. Психологія: Навч. посіб. / О.В. Винославська, О.А. Брусенко. — К.: ІНКОС, 2005. - 352 с.
14. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. — К.: Академвидав, 2003. - 504 с.
15. У лабіринтах психології особистості: Світ психічних явищ / Авт. — упоряд. О.В. Тимченко, В.Б. Шапар. — Х.: Прапор. 1997. — С. 335–346.

15. Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека: <http://elibrary.ru>.
2. Статті із психології: <http://www.cluber.com>.
3. Наукові статті: <http://newtonew.com>.
4. Електронні посібники: <http://www.alpinabook.ru>.
5. Загальна психологія у схемах та таблицях: <http://vk.com/doc31712845>
6. Підручник із загальної психології. Автор – С.Максименко: <http://polka-knig.com.ua>.
7. Підручник із загальної психології. Автор – П.М'ясоїд: <http://www.ex.ua/14382347>.

Викладач: Гоцуляк Катерина Іванівна